

खाजगी घटकामार्फत बृहन्मुंबईतील जलवाहतूक
सुरु करण्यासंदर्भात नियुक्त केलेल्या समितीच्या
अहवालातील शिफारशींना मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एसएस १०९५/सीआर-१८/परिवहन-४

मंगालय, मुंबई : ४०० ०३२, दिनांक : १७ मे, १९९७.

वाचा :- १] शासन निर्णय, गृह विभाग, क्रमांक: एसएस १०९५/सीआर-१८/परि-४,
दिनांक १७.६.१९९५.

२] शासन निर्णय गृह विभाग क्रमांक: एसएस १०९५/सीआर-१८/परि-४,
दिनांक: २७.६.१९९५

३] जल परिवहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक: सीडब्ल्यूटी/
पी अँड पीडी-१/ लॅन्डिंग पॉइन्ट्स/१३/पार्ट-२, दिनांक ४.१०.१९९६.

प्रस्तावना :-

मुंबईच्या पश्चिम किनाऱ्यावर हॉवर क्राफ्ट सेवा सुरु करण्याकरीता लॅन्डिंग
पॉइन्टचा अभ्यास करून त्यांची शिफारस करण्यासाठी उपरोक्त संदर्भ क्रमांक : १ अनुसार
महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश प्राधिकरण, मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती
स्थापन करण्यात आली होती. सदर समितीने याबाबत अभ्यास करून अंतीम अहवाल तयार
करून तो शासनाच्या मान्यतेसाठी उपरोक्त संदर्भ क्रमांक ३ अन्वये सादर करण्यात आलेला
होता. सदर समितीने हॉवर क्राफ्ट सेवा सुरु करण्याकरीता खालील शिफारशी सुचविलेल्या
आहेत.

[१] लॅन्डिंग पॉइन्ट्स :-

- १] कफ प्रेड [आयडीबीआय व मेकर्स टॉवर्सच्यामध्ये]
- २] नरीमन पॉइंट [नवीन आमदार निवासासमोर व रहेजा सेंटरच्या समोर]
- ३] गिरगांव चौपाटी [मफ्तलाल स्विमिंग सेंटरच्या दक्षिणेकडील बाजू]
- ४] हाजी अली [नॅशनल स्पोर्ट्स क्लबसमोर]
- ५] बांद्रा [माहिम समुद्राच्या उत्तरेकडील किनारफ]
- ६] जुहू तारा बंदर [जुहू बियच्या दक्षिणेकडील जुहू कोळीवाडा]
- ७] वसोवा [रुईया पार्क व विज्ञानशिला इमारतीजवळ]
- ८] सरंगल बीच [समटीडीसीच्या प्रस्तावित रिसॉर्टनंतर किंवा आक्सा बीचजवळ]
- ९] स्टेसल वर्ल्ड जेट्टी [मनोरी ब्रांडी]
- १०] गोराई जेट्टी [बोरीवली]

[२] भारत सरकारच्या पर्यावरण व वने मंत्रालयाच्या दिनांक १९.२.१९९१ च्या अधिसूचनेनुसार
परील सर्व लॅन्डिंग पॉइन्ट्स कोस्टल रेग्युलेशन झोनमध्ये [सी.आर.झेड.] येतात.

मुंबईच्या पश्चिम किना-यावर लॅन्डींग पॉइन्टचे बांधकामाची तरतूद सदर अधिसूचनेमध्ये समाविष्ट असल्यामुळे पर्यावरण व वने मंत्रालयाच्या संजरीने परवानगी देता येऊ शकते. म्हणून लॅन्डींग पॉइन्टचे प्रत्यक्ष बांधकाम करण्यापूर्वी त्या लॅन्डींग पॉइन्टच्या बांधकामाचे नियोजन, बांधकाम व व्यवस्थापन याची जबाबदारी घेऊन भारत सरकारच्या पर्यावरण व वने मंत्रालयाचे किंवा राज्य शासनाची आवश्यक ती परवानगी घेतली पाहिजे.

[३] साधारणतः जून ते सप्टेंबरमध्ये पावसाळ्यात वारा व लाटांचा उच्चतम वेग तसेच अनिश्चित हवामानातील परिस्थितीमुळे मुंबईच्या पश्चिम किना-यावर हॉवरक्राफ्ट व कॅटॅमरान्स चालू करणे शक्य होत नाही. ऑक्टोबर ते मे या चांगल्या हवामानाच्या कालावधीत सुध्दा अयानकपणे हवामानात बदल होऊन पश्चिम किना-यावरील प्रवासी जल वाहतुकीस अडथळा येऊ शकतो. त्यावर सध्याचे तंत्रज्ञान व साधनसामुग्री मात करू शकते. परंतु अशी साधने संपादित करण्यासाठी मोठी रक्कम धावी लागते. तेव्हा प्रवासी जल वाहतूक सुरू होईपर्यंतच्या कालावधीत हॉवरक्राफ्ट सेवा सुरू करणा-या मालकांनी प्रतिकूल हवामानाची परिस्थिती वगळता वर्षभर जल वाहतूक सुरू होऊ शकेल अशा त-हेची साधनसामुग्री खरेदी करण्यास भाग भांडबलाची गुंतवणूक करावी.

[४] हॉवरक्राफ्ट व कॅटॅमरान्सच्या सेवेकरीता मुंबईच्या पश्चिम किनारपट्टीवर ठराविक लॅन्डींग पॉइन्टची निवड करण्यासाठी या समितीची स्थापना झालेली असल्याने त्यांची निगा राखणे व परिरक्षा करण्याच्या सोयीचा समितीने विचार केलेला नाही. तरी सुध्दा याबाबत समितीने असे सुचविले आहे की, निगा राखणे व परिरक्षा करण्याच्या सोयी ठाणे जिल्ह्यातील व मोरा व वाशी खाडीत तसेच रायगड जिल्ह्यातील खोपटा खाडीत या सोयी करण्यास हरकत नसावी. यासाठी हॉवरक्राफ्ट व कॅटॅमरान्स या जल सेवाधारकांनी त्या मुखसोयी व्यक्तित्वाः उपलब्ध करून घ्याव्यात व त्याकरिता आवश्यकतेनुसार शासनाने मदत करावी.

[५] कॅटॅमरान्स सेवेकरीता बांधकामाच्या जागेचा अभ्यास करण्याकरिता तांत्रिक सल्लागाराची नियुक्ती करावी.

[६] या समितीत वाहतूक निरीक्षण करणे, हॉवरक्राफ्टची स्थानके किंवा कॅटॅमरान्ससाठी धक्के बांधण्याची किंमत ठरविणे व त्याची उपयुक्तता पाहण्यासारखे विशेष त्वा नाहीत. त्यासाठी फिझिबिलिटी स्टडी करण्याचे काम रका वेगळ्या प्रातिनिधिक संस्थेकडे सोपवावे जेणेकरून ती संस्था लॅन्डींग पॉइन्ट व टर्मिनल्सच्या संबंधातील नियोजन बांधकाम, आणि व्यवस्थापन तसेच वाहतुकीबाबतचे हवामान तेथील नोकर वर्गाची योग्यता, काटकसर व आर्थिक विश्लेषण वगैरे बाबतच्या गोष्टी पाहू शकेल.

[७] कॅटॅमरान जलसेवेकरीता धक्के बांधणे, त्याकरीता जागा निवडणे, त्याचा आराखडा तयार करणे, त्यासाठी लागणारी किंमत ठरविणे यासाठी एक तांत्रिक त्वाची नेमणूक करण्यात यावी.

उपरोक्त अहवाल व त्यातील वर उल्लेखिलेल्या शिफारशी मान्यतेसाठी शासनाच्या विचाराधीन होत्या.

शासन निर्णय :- या शासन निर्णयाद्वारे उपरोक्त अहवाल व त्यातील शिफारशींना मान्यता देण्यात येत आहे.

२. तसेच शासनाची बंदर संवटना तिच्या सर्व कामकाजासह व कर्मचा-यांसह महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डामध्ये विलीन झाली असल्याने संदर्भ क्रमांक १ अन्वये नियुक्त केलेल्या समितीने सुचविलेल्या शिफारशींवरील अंमलबजावणीची जबाबदारी महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्डाला सोपविण्यात येत आहे. मात्र बोर्डाने सुरुवातीच्या काळात मुंबई महानगर विकास प्राधिकरण याकडून कर्ज घ्यावे व त्याचे मार्फत काम करून देण्यात यावे.

३. हे आदेश नगर विकास विभागाच्या पूर्वसंमतीने काढण्यात आले आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

M/K
96/91/e6

[ल. दा. व्यास]

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग.

प्रति,

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

मुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई.

महानगर आयुक्त, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण,

[सम. सम. आर. डी. ए.], वॉट्स [पूर्व], मुंबई : ४०० ०५१.

प्रधान सचिव, नगर विकास, मंत्रालय, मुंबई : ४०० ०३२.

प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, [पर्यावरण], पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई : ४०० ०३२.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड, मुंबई.

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, एकसेस टॉवर्स,

नरीमन पॉइन्ट, मुंबई ४०० ०२१.

आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगर पालिका, बृहन्मुंबई.

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.

जिल्हाधिकारी, मुंबई [शहर],

जिल्हाधिकारी, मुंबई [उपनगर]

मा. मंत्री [बंदरे] यांचे खाजगी सचिव.

मा. राज्यमंत्री [बंदरे] यांचे खाजगी सचिव.